

Posudek vedoucí práce k obhajobě magisterské práce

Jméno autora práce: Bc. Radka Řeháková

Název práce: Osobní asistence u osob s mentálním postižením ve vybraných regionech

Vedoucí práce: PhDr. Eva Dragomirecká, PhD.

Práce se zabývá osobní asistencí jako jednou ze služeb sociální péče, a to pro cílovou skupinu osob s mentálním postižením. Obecným cílem práce bylo popsat současný stav poskytování této služby v našich podmínkách, cílem empirického šetření bylo porovnat realizaci této služby ve dvou vybraných krajích na základě dostupných informací.

Autorka se mnou průběh práce opakovaně konzultovala, především co se týče výzkumného designu, který je - jak tomu u kvalifikačních prací bývá- kompromisem mezi realitou (sběr dat bez finanční podpory, neochota respondentů, nedostupnost citlivých údajů) a záměrem získat data dovolující hlubší analýzu. Záměrem autorky bylo porovnat realizaci služby v kraji s relativně rozvinutou sítí terénních služeb (Praha) s krajem, u kterého předpokládala nižší nabídku služeb. Zjištěné rozdíly v nabídce a poptávce po službě spolu s informacemi o spokojenosti se službou, případně dalšími nenaplněnými potřebami uživatelů služby, pak mají sloužit k návrhům zkvalitnění služby.

K odpovědím na položené otázky sloužila data z různých zdrojů a různé typy dat. Byl použit smíšený design, který využívá jak kvantitativní, tak kvalitativní data. Původně zamýšlená analýza dokumentů (data přístupná na internetu) nemohla být pro nedostatečné množství dostupných informací provedena, a proto ji autorka nahradila přímým šetřením poskytovatelů služby za využití dotazníku vlastní konstrukce. Tato část šetření byla doplněna rozhovory s uživateli služby.

Autorka se opakovaně setkávala s nedostatkem relevantních dat, např. co se týče počtu osob s mentálním postižením v regionech, popř. ve vztahu k užívání služeb. Je obecným problémem, že jsou publikována pouze data za soubor osob se zdravotním postižením jako celek. Zaměření na službu osobní asistence znamenalo navíc potýkat se s problémem malého počtu respondentů, a to jak poskytovatelů, tak příjemců péče. Základní soubor poskytovatelů osobní asistence v Praze a Hradci Králové pro zvolenou cílovou skupinu tak tvořil pouze 17 subjektů z celkového počtu 24 organizací, které podle registru uvádějí, že poskytují službu osobní asistence.

Za klad práce považuji systematický a trpělivý postup při sběru dat, kdy bylo třeba opakovaně a různým způsobem kontaktovat poskytovatele služby, aby byly od nich získány informace, a dále pečlivou prezentaci výsledků, kdy jsou přehledně prezentovány odpovědi na jednotlivé otázky (resp. témata v případě kvalitativních dat), následovány shrnutím nejdůležitějších poznatků. Také literárně přehledová část pečlivě shrnuje informace o zkoumané oblasti a je pro čtenáře přehledným zdrojem poznatků.

Práce se zabývá službou, která není dosud rozšířená, a proto i informace o této službě, jejích poskytovatelích a uživatelích jsou limitované. Toto je dané povahou tématu a skutečností, že se autorka věnovala tématu dosud nezpracovanému považuji spíše za klad než nedostatek.

Rezervy práce však vidím v nedostatečně formulovaných návrzích, jak s výsledky naložit, jak na jejich základě zkvalitnit službu a kam případně zaměřit pozornost dalších výzkumů (např. překrývání funkce osobního a pedagogického asistenta, financování různých účelů osobní asistence, omezenost využívání osobní asistence v obcích kvůli omezené síti veřejné dopravy apod.).

Moje otázka pro obhajobu tedy zní – jaká doporučení pro zkvalitnění poskytování služby osobní asistence pro osoby s mentálním postižením vyplývají z vaší práce pro kraj Praha a HK kraj?

Celkově shrnuji, že autorka prokázala schopnost výzkumné práce na velmi dobré úrovni a doporučuji její práci k obhajobě.

Praha, 26.1. 2012

PhDr. Eva Dragomirecká, PhD.